

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Deres ref: 200800434- /LF

Vår ref: 2008/500

Bergen, 21. mai 2008

Arkivnr. 005

Løpenr:

VURDERING OG RÅDGIVING AV FORSLAG OM BLOKKER TIL UTLYSING I 20. KONSESJONSRUNDE

Vi viser til brev av 28. april 2008 der Havforskningsinstituttet blir bedt om å vurdere miljøaspektene samt instituttets ansvarsområde i forhold til blokkene som er foreslått utlyst. Det foreliggende gir en vurdering av miljø- og ressurs situasjonen i det enkelte område, og gir råd om det er forsvarlig ut fra et ressursbiologisk grunnlag å åpne området for petroleumsvirksomhet i hele eller deler av året.

Generelle kommentarer

Havforskningsinstituttet konstaterer at utlysingen av petroleumproduksjonslisenser i 20. konsesjonsrunde vil bety økt olje- og gassvirksomhet i fiskerike områder utenfor Nord-Vestlandet, i Norskehavet og i Barentshavet. Havforskningsinstituttet har drevet omfattende miljø- og ressursundersøkelser i disse områdene i lange tider. De siste 50 år har våre undersøkelser hatt karakter av systematiske, repeterende undersøkelser, og gjør at vi i dag besitter en større database med lange tidsserier over havmiljø- og ressursutviklingen i Nordsjøen, Norskehavet og i Barentshavet. Vi arbeider hele tiden for å videreutvikle vår spisskompetanse på havmiljø og levende marine ressurser gjennom en betydelig forskningsaktivitet som drives både eksperimentelt og i felt.

Ut fra vår kunnskap om havmiljøet og de betydelige fiskeressursene som finnes i områdene som nå er lyst ut, mener vi at det generelt er viktig at ny petroleumaktivitet blir pålagt utført med teknologi som gjør at belastningene på havmiljøet minimaliseres. Vi regner derfor med at det også i denne konsesjonsrunden settes strenge betingelser om at det tas hensyn til miljø og fiskeressurser. Det er spesielt viktig at det er en generell regel om null utslipp av miljøfarlige komponenter til sjø samt at utslipp av produsert vann skal unngås ved injisering eller bruk av annen teknologi. På samme måte bør borekaks og boreveske reinjiseres eller bringes til land.

Konsesjonsrunder og helhetlige forvaltningsplaner

Havforskningsinstituttet mener at et viktig steg i å operasjonalisere økosystembasert forvaltning består i å bringe prosesser som konsesjonsrunder for petroleumsvirksomhet inn i den ordinære økosystembaserte forvaltningen av våre havområder som skjer i regi av forvaltningsplanene. Forvaltningsplanen for Norskehavet skal ferdigstilles i 2009 og omfatter

en rekke utredninger som alle er relevante for å vurdere petroleumsvirksomhet i Norskehavet. Havforskningsinstituttet stiller derfor spørsmålstegn med hensiktsmessigheten av å åpne de foreslåtte områdene i Norskehavet før forvaltningsplanen for Norskehavet er ferdigstilt.

Redusere risiko for skade på fiskelarver

Larvestadiet er det stadiet hos fisk som er mest sårbart for oljeforurensning. Alle områdene som er foreslått åpnet i Norskehavet og Barentshavet, og noen i det nordøstlige Nordsjøen, ligger i utbredelsesområdet for larver av én eller flere fiskearter i perioden mars–september. For å beskytte denne sårbare delen av livssyklusen, anbefaler vi at det ikke bores i den perioden det er larver i vannet. For Barentshavet betyr dette at vi ikke anbefaler boring i perioden 1. februar–31. august, mens vi i Norskehavet ikke anbefaler boring fra 1. februar–30. juni. I samme perioder anbefaler vi også at lasting av olje foregår med metoder som ikke medfører forhøyet risiko for uhell og utslipp til sjø.

Basis for råd

Ut fra dagens kunnskap om risiko og effekter av petroleumsvirksomhet på ulike livsstadier hos fisk, legger Havforskningsinstituttet til grunn at gytefelt og larvedriftsområder er særlig sårbare. Graden av sårbarhet til slike områder varierer fra art til art alt etter hvor stort gyteområde arten benytter, hvor tett den aggregerer under gytingen, samt hvilke spesifikke habitatkrav arten har til gyteområdene.

Arter som norsk vårgytende sild, nordøstarktisk torsk og lodde samles i store gytekonsentrasjoner på ganske avgrensede områder. Norsk vårgytende sild og lodde gyter på bunnen, og er helt avhengige av spesifikke bunnsstrukturer. Dette habitatet kan skades fysisk av petroleumsvirksomhet gjennom rørledninger, oppankring, borekaks mm. Tobis forekommer i avgrensede områder i tette konsentrasjoner i bunnssubstratet hele tiden, med unntak av når den beiter i vannsøylen. Store deler av disse bestandene kan således rammes av et uhellsutslipp eller annen uønsket hendelse.

Utlyste blokker som ligger i områder som vurderes som spesielt sårbare ut fra kriteriene ovenfor tilrådes ikke åpnet for petroleumsvirksomhet.

Andre arter som nordøstarktisk sei, nordøstarktisk hyse, vassild, lange og uerartene samler seg også til gytingen, men over større områder og i lavere tettheter enn for artene nevnt ovenfor. For utlyste blokker som kommer innenfor sårbare områder for disse artene, tilrås tidsavgrensninger i aktivitet på feltene. For ikke å forstyrre artenes gyteatferd, tilrår vi at det ikke skal være aktivitet på slike blokker i perioden 1. februar – 30. juni.

I det foreliggende brevet har Havforskningsinstituttet i detalj beskrevet de ressursbiologiske forhold i den enkelte blokk. Dette er en omfattende sammenstilling og er presentert i Vedlegg 1. I avsnittene under har vi sammenfattet rådet for de områdene vi anbefaler ikke åpnet. Områder som kan åpnes er beskrevet i Vedlegg 1.

Barentshavet

I Barentshavet anbefaler Havforskningsinstituttet at to av blokkene ikke åpnes for petroleumsvirksomhet. De øvrige områdene kan åpnes under forutsetning av at det ikke bores fra 1. mars–31. august og at lasting av olje foregår med metoder som ikke medfører forhøyet risiko for uhell og utslipp til sjø i samme periode. Kysten av Troms og Finnmark er gytefelt for lodde, og to av de foreslåtte blokkene overlapper med kjente gytefelt for lodde. Vi anbefaler derfor at disse ikke åpnes.

Blokker i Barentshavet som Havforskningsinstituttet anbefaler ikke blir åpnet for petroleumsvirksomhet

Område	Pelagiske arter	Bunnfiskarter	Korall/svamp	Råd
Blokk 7121/11	Lodde – gyteområde, i vandringsrute for moden lodde, i driftsrute for larver. I utbredelsesområdet for ungsild	Larver/beiteområde, sei. Torske- og hyseegg/larver. Beiteområde torsk/hyse/snabeluer		Bør ikke åpnes
Blokk 7121/12	Lodde – gyteområde, i vandringsrute for moden lodde, i driftsrute for larver. I utbredelsesområdet for ungsild	Larver/beiteområde, sei. Torske- og hyseegg/larver. Beiteområde torsk/hyse/snabeluer	Korallrev i nærheten	Bør ikke åpnes

Norskehavet

I Norskehavet anbefaler Havforskningsinstituttet at 23 av de foreslåtte blokkene ikke åpnes for petroleumsvirksomhet. De øvrige kan åpnes under forutsetning av at det ikke bores fra 1. februar – 30. juni og at det ikke foregår lasting av olje med metoder som medfører forhøyet risiko for uhell og utslipp til sjø i samme periode (se tidligere i brevet for begrunnelse).

Område	Pelagiske arter	Bunntilknyttede arter	Sårbar bunnfauna	Råd
Blokk 6203/9	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt/beiteområde sei	Nær oppstrøms korallfelt	Bør ikke åpnes Koraller kartlegges
Blokk 6203/12	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6204/6	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt/beiteområde sei	I nærhet av viktig korallområde	Bør ikke åpnes Bunnstrømmer bør kartlegges
Blokk 6204/7	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6204/8	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6204/9	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt/beiteområde sei	I nærhet av viktig korallområde	Bør ikke åpnes Bunnstrømmer bør kartlegges
Blokk 6204/10	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt/beiteområde sei		Bør ikke åpnes

Område	Pelagiske arter	Bunntilknyttede arter	Sårbar bunnfauna	Råd
Blokk 6205/3	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Oppvekst/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6305/12	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Oppvekst/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6306/8	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Oppvekst/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6306/10	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Oppvekst/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6509/3	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Drift larver/beiteområde sei Ynglefelt (gyting) vanlig uer		Bør ikke åpnes
Blokk 6509/4	Driftområde larver sild	Drift larver/beiteområde sei Ynglefelt (gyting) vanlig uer		Bør ikke åpnes før nærmere kartlagt og definert
Blokk 6509/5	Driftområde larver sild	Drift larver/beiteområde sei Ynglefelt (gyting) vanlig uer		Bør ikke åpnes før nærmere kartlagt og definert
Blokk 6509/6		Drift larver/beiteområde sei Ynglefelt (gyting) vanlig uer		Bør ikke åpnes før nærmere kartlagt og definert
Blokk 6509/12	Gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Drift larver/beiteområde sei Ynglefelt (gyting) vanlig uer	I nærheten av vernet korallområde	Bør ikke åpnes Bunnstrømmer bør kartlegges
Blokk 6608/6	Gyteområde NVG-sild Driftområde larver sild	Driftområde larver sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6608/9	Gyteområde NVG-sild Driftområde larver sild	Driftområde larver sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6609/3	Grenser til gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt hyse Drift larver/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6610/1	Grenser til gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt hyse Drift larver/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6610/2	Grenser til gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt hyse Drift larver/beiteområde sei	Meget viktig korallfelt	Bør ikke åpnes
Blokk 6610/3	Grenser til gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Gytefelt hyse Drift larver/beiteområde sei		Bør ikke åpnes
Blokk 6611/1	Grenser til gytefelt NVG-sild Driftområde larver sild	Grenser til kjent gytefelt hyse Drift larver/beiteområde sei	Meget viktig korallfelt	Bør ikke åpnes

Nordsjøen

I Nordsjøen anbefaler Havforskningsinstituttet at de foreslåtte områdene i Blokk 12 (12/1, 12/2 og 12/4) ikke åpnes. Dette er gytefelt for makrell og gyteområde og habitat gjennom hele livssyklusen for tobis.

Havforskningsinstituttet tilrår heller ikke åpning av Blokk 36 da denne ligger nær opp til og oppstrøms i forhold til gyteområdene for norsk vårgytende sild.

Vennlig hilsen

Tore Nepstad
administrerende direktør

Ole Arve Misund
forskningsdirektør